

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrùm saltem ex congruo, possimus satisfacere pro culpa letali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Absurdum secundum.

Probatur Tertiò : Si contritio formaliter deleteret peccatum, homo esset causa efficiens & principalis suae iustificationis, & remissionis peccatorum : nam instructus gratiâ praeueniente elicit in seipso actum contritionis efficaciter, tanquã causa physica & principalis in suo ordine: atqui illud est absurdum; nam sic multò perfectiùs seipsum iustificaret, & peccata deleteret, quàm si iustificationem & remissionem peccatorum ex condigno mereretur.

10
Côtritione etiam non exhibetur æquiualens satisfactio pro culpa mortali.

Dico Secundò : Contritio etiam non delet culpam mortalem tanquam æquiualens satisfactio pro illa exhibita.

Probatur Primò : Quia satisfactio condigna, sicut & meritũ, postulat vt satisfaciens sit in gratiã (sit enim satisfactio per modum meriti.) Atqui cõtritio, si cõsideretur, vt est prior remissione peccatorum, non procedit à subiecto grato; nam in illo signo adhuc intelligitur inesse peccatũ; vnde non potest esse æquiualens satisfactio. Si autem cõsideretur, vt est posterior remissione peccatorũ, iam non potest esse satisfactio pro culpa, aut pœna æterna; quia iam intelligitur facta esse gratis remissio: sicut neque potest esse meritoria gratiã iustificationis; quia iam intelligitur homo iustificatus.

Non ita inflatur Dei honorem contritio, vt peccatũ lædit.

Probatur Secundò : Quia peccatum in suo genere est longè maius malũ, quàm contritio in suo genere sit bonum; est enim iniuria Dei, eiusque veluti læsio; vnde in genere malorum, est summũ. Neque verum est contritionem sic instaurare Dei honorem, sicut peccatum læsit: quia longè plurius aestimatur vna iniuria vilis personæ in Principem, quàm mille eiusdem honores. Et quamuis contritio nõ videatur habere minorem vim ad conuertendum animum in Deum, quàm peccatum habeat ad vertendum, si ipsos reales actus spectemus, tamè auersio longè maior censetur iniuria, quàm cõuersio censetur esse honor aut satisfactio. Cuius ratio est, quia iniuria aestimatur ex dignitate personæ læse, quæ hinc est infinita: honor autem & satisfactio spectatur ex dignitate personæ satisfaciens, quæ pusilla est, atque ad eò nulla, quatenus extra gratiam.

11
Contritio non ponit condignam satisfactio- nem pro pœna æterna.

Dico Tertiò : Sicut homo non potest condignam satisfactionem exhibere pro culpa letali, ita nec pro reatu pœnæ æternæ. Sequitur ex dictis: nam reatus pœnæ æternæ ita cohæret culpæ, vt nõ possit ab ea separari; vnde hoc ipso, quo culpa remittitur, etiam pœna æterna remittitur. Cõfirmatur ex Conc. Trident. sess. 6. c. 14. vbi dicit, satisfactionem fieri non pro pœna æterna, quæ vel Sacramento, vel Sacramenti voto, vnã cum culpã remittitur, sed pro pœna temporali &c.

Obiectio.

Dices: Priùs naturã homo est in gratia, habetque remissionem culpæ, quàm habeat remissionem pœnæ æternæ: ergo in illo signo naturã ipsius contritio erit meritoria, vel satisfactoria pro pœna æterna. Confirmatur à simili: quia idcirco est meritoria vitæ æternæ.

Solutio.

Respondeo Negando Antecedens: Quia gratia, & remissio culpæ secũ ferunt & includunt remissionem pœnæ æternæ. Remissio enim culpæ & pœnæ æternæ sunt effectus formales gratiæ. Vnde contritio illa, quæ consideratur, vt existens iam in subiecto grato, non potest operari ad remissionem pœnæ æternæ. Fieri enim nequit, vt quis pro aliquo instanti intelligatur Filius Dei, Deoque

charus, qui adhuc concipitur esse in debito pœnæ æternæ: Vnde remissio culpæ non est verè prior naturã, quàm remissio pœnæ æternæ; sed simul sunt. Ad Confirmationem Respondeo, Est dispar ratio: nam vitæ æternæ non est effectus formalis gratiæ iustificantis, sicut remissio culpæ & pœnæ æternæ: neque ipsa gratia per se includit & adfert vitæ æternæ meritum, sicut adfert & includit remissionem: vt patet in paruulis, qui sine motu liberi arbitrij iustificatur. Plura dicta sunt in 1. 2. quaest. 134. art. 5. dub. 2.

DVBIVM II.

Virum saltem ex congruo possimus satisfacere pro culpã letali?

Respondeo: Possè. Est communior sententia Doctorum. Vide D. Thomam supra qu. 85. art. 3. Ratio est: Quia ex congruo satisfacit, qui facit quantum potest, quantumque creditor exigit, idque eo modo, vt deceat creditorem eo esse contentum. Confirmatur: quia possumus ex congruo mereri huius remissionem: ergo etiam ex congruo possumus satisfacere.

12
Affirmatur.
Quid sit de congruo satisfacere.

Auerte tamen, hanc satisfactionem ex congruo, esse valde imperfectam: quia solum nititur misericordiã & benignã Dei acceptatione. Vnde absolute loquendo, culpa & pœna æterna remittuntur gratis ex condigna satisfactione Christi: nostra autem satisfactio solum habet rationem dispositionis, & præparationis ad remissionem.

DVBIVM III.

Virum pro culpa veniali possimus condignè satisfacere?

Respondeo: Possè, si sumus in gratia. Est serè communis Doctorum. Probatur Primò: Quia pro tota pœna ei correspondente possumus satisfacere: ergo etiam pro culpa. Patet consequentia: nam pœna suo modo commenturatur culpæ. Confirmatur: quia idcirco dicitur culpa venialis, quòd nostris operibus ex condigno eius veniam possumus consequi.

13
Affirmatur.

Probatur Secundò: Possumus mereri vitam æternam: ergo etiam remissionem culpæ venialis, si alioquin opus sit accommodatum, vt supra dictum est de contritione. Patet consequentia; tum, quia remissio culpæ venialis est quid minus, quàm vitæ æternæ; tum, quia is, qui meretur finem, potest etiam mereri amotionem impedimentorum finis consequendi.

Vnde culpa dicitur venialis.

Probatur Tertiò: Culpæ venialis est parua iniuria, vix habens rationem iniuriæ, quæ non violat amicitiam: ergo ex amicitia condignè potest ea reparari. Patet exemplis humanis.

Dices: Culpæ venialis est quoddam Dei malum, quod peius est, quàm omne malũ creaturæ: ergo non potest ex condigno compensari.

14
Contritio est maius bonũ Dei, quàm culpa venialis sit eius iniuria.

Respondeo, Negando Consequentiam: Quia contritio est maius bonum Dei seu maior honor, quàm culpa venialis sit illius iniuria. Vnde etiã si sit peius, quàm omne malum creaturæ, quatenus creaturam malè afficit; tamen bonum creaturæ, quatenus est bonum Dei, siue quatenus cedit in honorem Dei, potest esse maioris æstimationis apud